

-İÇİNDEKİLER-

BÖLÜM I: İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI.....	1
A. Kısa Soru ve Cevaplar:.....	2
B. Uygulamalı Sorular:	4
1. İştirak Kazancının Ticari Bilanço Karından Fazla Olması:.....	4
2. Dar Mükellef Kurumların Elde Ettiği İştirak Kazançları:	6
3. Karın Sermayeye İlavesi Yoluyla Edinilen Hisse Senetleri:	11
4. Sermaye Yedeklerinin Sermayeye İlavesi:.....	12
5. İştirak Kazancından Vergi Kesintisi Yapılması:	13
6. Yatırım Fon ve Ortaklıklarından Elde Edilen Kar Payları:	16
7. Enflasyon Fark Hesabının İşletmeden Çekilmesi:	18
8. Örtülü Sermaye Faizi:	26
9. Peçeleme:	31
10. Kapsamlı Örnek:	37
BÖLÜM II: YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI.....	43
A. Kısa Soru Cevaplar:.....	44
B. Uygulamalı Sorular:	49
1. Takvim Yılıının Tamamında Sahip Olunmayan İştirak Hisseleri:	49
2. Dar Mükellef Kurumun Kar Payı Elde Etmesi:	50
3. Türkiye’de Ticari Faaliyette Bulunan Dar Mükellef Kurumlardan Elde Edilen Kar Payları:	51
4. Örtülü Sermaye Kullanımına Bağlı İştirak Kazancı:.....	56
5. Yönetim Kurulu Üyelerine Ödenen Kar Payları:	68
6. Yüzde 10 İştirak Payının Geçici Olarak Yüzde 10’un Altına Düşmesi:	71
7. Yüzde 10’un Üzerindeki İştirak Payının Sonradan Artması:	77
8. Yüzde 10’un Üzerindeki İştirak Payının Yüzde 10’un Altına Düşmeden Geçici Olarak Düşüp Yükselmesi:	84
9. Yüzde 10’un Üzerindeki İştirak Payının Geçici Olarak Yükselip Düşmesi:	89
10. Sermaye Artırımlarının Etkisi:	96
11. İç Kaynaklardan Yapılan Sermaye Artışı Sonrası İştirak Paylarının Satışı:	100
12. Aynı Kar Payları İçin Farklı Vergi Oranlarının Uygulanmasının Vergi Yükü Hesabına Etkisi:	106
13. Karın Sermayeye İlavesi Yoluyla Edinilen İştirak Hisseleri:.....	109
14. Dolaylı Ortaklık İlişkisi:	112
15. Kapsamlı Örnek:	118

BÖLÜM III: YURT DIŞI İŞTİRAK HİŐSESİ SATIŞ KAZANCI İŐTİŐNASI.....135

A. KıŐa Soru Cevaplar:..... 136

B. Uygulamalı Sorular: 137

1. Dar Mükellef Kurumların Ticari Bilançosuna Dahil Yurt Dışı İŞtirak Hisselerinin Satışı:..... 137
2. Satılan İŞtirak Hissesinin Temsil Ettiği Oranın Önemi: 138
3. Satılan İŞtirak Hissesinin Türünün Önemi: 139
4. Farklı Tarihlerde İktisap Edilen İŞtirak Hisselerinin Elden Çıkarılması: 141
5. Kar Yedeklerinin Sermayeye İlavesi: 144
6. Sermaye Yedeklerinin Sermayeye İlavesi:..... 147
7. Satıştan Zarar Doğması Hali: 152
8. Vadeli Satış – Kur Farkları – Şüpheli Alacak: 155
9. Yüzde 75 Oranının Test Edilmesi: 159
10. Kapsamlı Örnek: 163

BÖLÜM IV: EMİŐYON PRİMİ İŐTİŐNASI..... 175

A. KıŐa Soru Cevaplar:..... 176

B. Uygulamalı Sorular: 177

1. EmiŐyon Priminin Muhasebe Kaydı: 177
2. Menkul Kıymet İhraç Giderleri:..... 179

BÖLÜM V: TAŞINMAZ VE İŞTİRAK HİŐSESİ SATIŞ KAZANCI İŐTİŐNASI 183

A. KıŐa Soru Cevaplar:..... 184

B. Uygulamalı Sorular: 198

1. Dar Mükellef Kurumların Yurt DıŐındaki TaŐınmazlarının Ticari Faaliyet Çerçevesinde Satışı: 198
2. Dar Mükellef Kurumların Türkiye’deki TaŐınmazlarının Ticari Faaliyetten Bağımsız Olarak Satışı: 201
3. Tapuya Tescil EdilmemiŐ Taşınmazların Satışı: 214
4. Tapuya Tescilin Gecikmesi:..... 216
5. İktisap Süresinin Tespiti:..... 218
6. Finansal Kiralama Yoluyla Edinilen Taşınmazların Satışı: 220
7. Tek Tapuda BirleŐtirilen Taşınmazların Satışı: 225
8. Mütemmim Cüz ve Teferruat:..... 227
9. Farklı Türlerdeki İŞtirak Hisselerinin Satışı: 232
10. Rüşhan Hakkı Kullanımı Yoluyla Hisse Senedi Edinimi: 235
11. Kar Yedeklerinin Sermayeye İlavesi Nedeniyle Edinilen Bedelsiz Hisse Senetleri: 238

12. Sermaye Yedeklerinin Sermayeye İlavesi Nedeniyle Edinilen Bedelsiz Hisse Senetleri:	240
13. Farklı Tarihlerde Satın Alınan Hisse Senetlerinin Bir Kısımının Satışı:	242
14. Farklı Tarihlerde Edinilen Hisse Senetlerinin Bir Kısımının Satılması – Sermaye Yedekleri Örneği:	244
15. Farklı Tarihlerde Edinilen Hisse Senetlerinin Bir Kısımının Satılması – Kar Yedekleri Örneği:	247
16. Farklı Tarihlerde Edinilen Hisse Senetlerinin Bir Kısımının Satılması –Rüçhan Hakkı Kullanımı Örneği:	250
17. Farklı Tarihlerde Edinilen Hisse Senetlerinin Bir Kısımının Satılması –Kısmi Bölünme Örneği:	253
18. Farklı Tarihlerde Farklı Yöntemlerle İktisap Edilen Aynı Şirketin Hisse Senetlerinin Farklı Tarihlerde Satışı:	256
19. Rüçhan Hakkı Kupon Satışı:	266
20. İnşa Halindeki Binalar:	268
21. Revizyon (Kısmi Bölünme – Kısmen Kiraya Verme – Özel Maliyet Harcamaları - Faaliyet Konusunun Tespiti – Takas – Peçeleme – Geri Kiralama):	270
22. Aynı Sermaye Tahsisi:	286
23. Nevi Değişirme – Limited Şirketin Anonim Şirket Haline Dönüşmesi:	291
24. Nevi Değişirme - Şahıs Şirketinin Sermaye Şirketi Haline Dönüşmesi:	293
25. Özel Hesap Dönemi ve İki Yıllık Tahsilat Süresi:	296
26. Mevcut Binanın Yıkılarak Yeniden İnşa Edilip Satılması:	301
27. Vadeli Satış:	304
28. Vadeli Satış – Nakit Yerine Geçen Tahsilat:	306
29. Vadeli Satış – Kısmen Kiraya Verilen Taşınmaz:	312
30. Vadeli Satış – Negatif Kur Farkı:	317
31. Alacak Senedine Reeskont Uygulaması:	322
32. Şüpheli Alacak Uygulaması:	330
33. Kat Karşılığı Arsa Teslimi ve Sonrasında Bağımsız Bölüm Satışı:	336
34. Kamulaştırma Yolu İle Taşınmaz Teslimi ve Eklenti Kavramı:	348
35. Tapuya Tescil İşleminin İptali ve Karşılığında Tazminat Alınması:	353
36. Kamulaştırma Yolu İle İktisap Edilen Taşınmaz:	356
37. Satış Bedelinin Bankada Bloke Edilmesi:	358
38. Esas Faaliyet Konusunun Tespiti:	360
39. Sermaye Azaltımı:	365
40. Dar Mükelleflerin Fon Hesabına Aldığı Tutarı Ana Merkeze Aktarması:	375
41. Fon Hesabına Alınan Tutarın İşletmeden Çekilmesi:	379
42. Kısmi Bölünmeye Bağlı Sermaye İndirimi ve Fon Hesabı:	385
43. İstisnadan Yararlanılacak Zaman:	390

44. Vadeli Satıştan Zarar Doğması:	391
45. Farkı Tarihlerde İktisap Edilen Aynı Şirkete Ait İştirak Hisselerinin Satışı – Satıştan Hem Kar Hem Zarar Doğması:.....	396
46. Tasfiye Halindeki Şirketin Taşınmaz Satışı:	402
47. Enflasyon Düzeltme Farklarına Bağlı Zarar Doğumu:	404
48. Arama ve İşletme Ruhsatlarının Devri:.....	407
49. Hasılat Paylaşım Yöntemiyle Taşınmaz Satışı:.....	408
50. Bağlı Değerin Bir Başka Bağlı Değere Dönüşmesi – Hasılatın Tamamının Kullanılması:.....	411
51. Bağlı Değerin Bir Başka Bağlı Değere Dönüşmesi – Hasılatın Bir Kısımının Kullanılması:.....	413
52. Bağlı Değerin Bir Başka Bağlı Değere Dönüşmesi – Parçalı Kullanım:	415
53. Peçeleme:	418
54. Yenileme Fonu Uygulaması:.....	420
55. Yenileme Fonu Uygulaması – Kısmen Kiraya Verilen Taşınmazın Satışı:	424
56. İndirilemeyen Katma Değer Vergisi:	433
57. İndirilemeyen Katma Değer Vergisi– Dövizli Satış – Vadeli Satış – İstisnadan Kısmen Yararlanma:	439
58. Limited Şirket Ortaklık Payının Satışı:	444
59. YMM Tasdik Raporunun Gerekliliği:.....	447
60. İrtifak Hakkının Satışı:	450

BÖLÜM VI: SAT – KİRALA – GERİ AL İSTİSNASI451

A. Kısa Soru ve Cevaplar:.....452

B. Uygulamalı Soru Cevaplar:.....455

1. İktisap Süresi İki Yıldan Kısa Olan Taşınmaz Satışı:	455
2. Taşınmazın Kaynak Kuruluşa Geri Satılması:	459
3. Taşınmazın Geri Alındıktan Sonra Üçüncü Kişilere Satılması:	460
4. Taşınmazların Finansal Kiralama Şirketi Tarafından Üçüncü Kişilere Satışı: ..	463
5. Taşınmazların Üçüncü Kişilere Satışı (Sözleşmeden Kaynaklanan Yükümlülüklerin Yerine Getirilememesi):	485
6. Taşınmaz Ticareti Faaliyeti İle İştigal Eden Kurumların Durumu:.....	507

BÖLÜM VII: BANKALARA VEYA TMSF'YE BORÇLU DURUMDA OLAN KURUMLAR İLE BANKALARA TANINAN İSTİSNA509

A. Kısa Soru Cevaplar:.....510

B. Uygulamalı Sorular:512

1. Bankalara Olan Borca Karşılık Taşınmaz Satışı:	512
2. Satış Bedelinin Kapatılan Borcun Üstünde Olması:	514
3. Taşınmaz Ticareti Faaliyeti İle İştigal Eden Kurumlar:	516

4. Enflasyon Düzeltme Farklarına Bağlı Zarar Doğumu:	519
5. İndirilemeyen Katma Değer Vergisi:	521
6. Farklı Tarihlerde İktisap Edilen Aynı Şirkete Ait Hisse Senetleri – Borcun Tamamının Kapatılması:	524
7. Farklı Tarihlerde İktisap Edilen Aynı Şirkete Ait Hisse Senetleri – Borcun Kısmen Kapatılması:	530
8. Birlikte Yararlanma Kavramı:	534
9. Bankaların İştirak Hissesi Satışı:	536
10. Vadeli Satış – Şüpheli Alacak – Reeskont Uygulaması:	539
11. Farklı Tarihlerde Edinilen Hisse Senetlerinin Bir Kısımının Satılması –Kısmi Bölünme Örneği:	545
12. Rüçhan Hakkı Kupon Satışı:	547
13. Limited Şirket Ortaklık Payının Satışı:	549
BÖLÜM VIII: YURT DIŞI ŞUBE -YURT DIŞI İNŞAAT, ONARIM VE TEKNİK HİZMETLER KAZANÇ İSTİSNASI	555
A. Kısa Soru ve Cevaplar:	556
B. Uygulamalı Sorular:	560
1. Yurtdışı Şube Kazancı:	560
2. Çeşitli İnşaat, Onarım ve Teknik Hizmetler:	568
3. Yurt Dışında Özel Hesap Dönemi – Türkiye’de Takvim Yılı:	573
4. Yurtdışı İnşaat Onarım ve Teknik Hizmetler:	575
BÖLÜM IX: EĞİTİM TESİSLERİNİN İŞLETİLMESİNDEN ELDE EDİLEN KAZANÇ İSTİSNASI	583
A. Kısa Sorular:	584
B. Uygulamalı Sorular:	587
1. Yeni Okul İnşası – Kapasite Artışı:	587
2. Kapsamlı Örnek:	590
BÖLÜM X: RİSTURN İSTİSNASI	595
A. Kısa Sorular:	596
B. Uygulamalı Sorular:	598
1. Yönetim Gider Karşılıklarının İadesi:	598
2. Tüketim Kooperatifleri:	601
3. Üretim Kooperatifleri:	605

BÖLÜM XI: GEMİ İŞLETMECİLİĞİ VE DEVRİNDEN SAĞLANAN KAZANÇ İSTİSNASI	607
A. Kısa Soru ve Cevaplar:	608
B. Uygulamalı Sorular:	611
1. Kapsamlı Örnek:	611
BÖLÜM XII: TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNUNDA YER ALAN İSTİSNA	617
A. Kısa Soru ve Cevaplar:	618
B. Uygulamalı Sorular:	621
1. Kapsamlı Örnek:	621
BÖLÜM XIII: SERBEST BÖLGE KAZANÇLARI İSTİSNASI	629
A. Kısa Sorular:	630
B. Uygulamalı Sorular:	634
1. Kapsamlı Örnek:	634
BÖLÜM XIV: YABANCI FON KAZANÇLARI İSTİSNASI	639
A. Kısa Soru ve Cevaplar:	641
B. Uygulamalı Sorular:	644
1. Basit Örnek:	644
BÖLÜM XV: SINAİ MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA	655
A. Kısa Soru ve Cevaplar:	657
B. Uygulamalı Sorular:	665
1. Dar Mükellef Kurumlar:	665
2. Yurt Dışında Gerçekleştirilen Çalışmalar Neticesinde Elde Edilen Buluşlar: ..	667
3. İnhisari Olan ve Olmayan Lisans Sözleşmelerine Bağlı Lisans Devri:.....	669
4. İstisna Kazancın Tespiti:	671
5. İstisna Kazancın Tespiti (2):	673
6. Buluşun Üretim Sürecinde Kullanılması:	675
7. Buluşa İlişkin Hakların İhlali Nedeniyle Elde Edilen Hasılat:	677
8. Tevkifat Uygulaması:.....	679
EK: SAT – KİRALA – GERİ AL İSTİSNASI (YENİ DÜZENLEME)	681
A. Kısa Soru Cevaplar:	683
B. Uygulamalı Soru Cevaplar:	687
1. İktisap Süresi İki Yıldan Kısa Olan Makine Satışı:	687
2. Varlıkların Kaynak Kuruluşa Geri Satılması:	695
3. Varlığın Geri Alındıktan Sonra Üçüncü Kişilere Satılması:	697